

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
 Kampaň Budoucnost bez jedů, www.bezjedu.arnika.org
 Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Moravskoslezský kraj (hlášení za rok 2008)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2007 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	3966	↑
2.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	2488	↓
3.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	1770	↑
4.	ROCKWOOL, a.s.	Rockwool, výrobní závod Bohumín	Bohumín	379	↓
5.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	370	↑
6.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	321	↓
7.	Biocel Paskov a.s.	Biocel Paskov a.s.	Paskov	59	↓
8.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmarovice	Dětmarovice	53	↓
9.	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Provozy Teplárny a Tepl. energetika	Třinec	39	↓
10.	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	ČOV Frýdek-Místek	Sviadnov	18	↓

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.** Do skupin **2A a 2B** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenylly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	17777	↓
2.	RENATEX CZ a.s.	Chemická čistírna	Český Těšín	6062	-
3.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	3966	↑
4.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	3957	↑
5.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	3050	↓
6.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	2488	↓
7.	IVAX Pharmaceuticals s.r.o.	IVAX Pharmaceuticals s.r.o.	Opava	2378	↓
8.	SCHROEDER CZ s.r.o.	SCHROEDER CZ s.r.o.	Ostrava	1929	↓
9.	POLYTEX COMPOSITE, s.r.o.	Polytex Composite	Karviná	1698	↓
10.	Visteon-Autopal, s.r.o.	Závod 1 Nový Jičín	Šenov u NJ	1092	↑

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (látek poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi reprotoxické vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	3797	↓
2.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	2990	↑
3.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	923	↓
4.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	381	-
5.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Svoboda	Ostrava	158	↑
6.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	111	↑
7.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmarovice	Dětmarovice	88	↓
8.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	81	↓
9.	Biocel Paskov a.s.	Biocel Paskov a.s.	Paskov	74	↓
10.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Karviná	Karviná	62	↑

Tabulka 4 – oxid uhelnatý

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce reprotoxického **oxidu uhelnatého**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	58726818	↓
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	47165364	↓
3.	EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	Ostrava	3271686	↑
4.	KOTOUČ ŠTRAMBERK, s.r.o.	KOTOUČ ŠTRAMBERK, s.r.o.	Ženklava	2258070	↓
5.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	1496814	↑

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	2488	↓
2.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	931	↓
3.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	471	↓
4.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	455	↓
5.	ROCKWOOL, a.s.	výrobní závod Bohumín	Bohumín	379	↓
6.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	334	↓
7.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Svoboda	Ostrava	158	↑
8.	ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Technologie	Frýdek Místek	93	↑
9.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	81	~
10.	ČEZ, a.s.	Teplárna Vítkovice	Ostrava	32	-

Tabulka 6 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	6421669	↓
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	2712074	↑
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmorovice	Dětmorovice	2066538	↓
4.	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Provozy Teplárny a Tepel. energetika	Třinec	1804575	↓
5.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	1223158	↓
6.	Biocel Paskov a.s.	Biocel Paskov a.s.	Paskov	572060	↓
7.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Karviná	Karviná	440217	↑
8.	ČEZ, a.s.	Teplárna Vítkovice	Ostrava	419609	-
9.	EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	Ostrava	316219	↓
10.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Československé armády	Karviná	177053	↓

Tabulka 7 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozovny vypustily v roce 2008 v nejvíce plynů způsobujících kyselou srážku (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	12117829	↓
2.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	7422310	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmorovice	Dětmorovice	4233450	↓
4.	ČEZ, a.s.	Teplárna Vítkovice	Ostrava	2583594	-
5.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	2366008	↓
6.	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Provozy Teplárny a Tepelná energetika	Třinec	2268185	↓
7.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Karviná	Karviná	2117634	↑
8.	Biocel Paskov a.s.	Biocel Paskov a.s.	Paskov	1251219	↓
9.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Československé armády	Karviná	967767	↓
10.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přívoz	Ostrava	695293	~

Tabulka 8 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozovny vypustily v roce 2008 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(**1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH)**, **arsen** a sloučeniny, **atrazin**, **bromované difenylétery (PBDE)**, **DDT**, **diuron**, **endosulfan**, **endrin**, **heptachlor**, **hexachlorbenzen**, **chloralkany (C10-13)**, **chlordan**, **chlordecon**, **chlorfenvinfos**, **chlorpyrifos**, **chrom** a sloučeniny, **isodrin**, **isoproturon**, **kadmium** a sloučeniny, **kyanidy**, **lindan (γ-HCH)**, **měď** a sloučeniny, **mirex**, **naftalen**, **nikl** a sloučeniny, **nonylfenol** a **nonylfenolethoxyláty**, **olovo** a sloučeniny, **pentachlorbenzen (PeCB)**, **polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU)**, **polychlorované bifenyly (PCB)**, **rtuť** a sloučeniny, **simazin**, **sloučeniny organocínu**, **toxafen**, **tributylcín** a sloučeniny, **trifenylicín** a sloučeniny, **trifluralin** a **zinek** a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	12965	↑
2.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	580	↓
3.	BOCHEMIE a.s.	Bochemie	Bohumín	518	↓
4.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	516	↑
5.	ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Technologie	Frýdek Místek	305	↑

Tabulka 9 – perzistentní organické látky (POPs)

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, jež vznikly jako vedlejší produkt jejich provozu, uvedených **na seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší (dioxinů, PCB a hexachlorbenzenu)**, rozšířené o **hexachlorbutadien (HCBd), pentachlorbenzen a organické sloučeniny cínu**, s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	2706	↑
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	847	↑
3.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Svoboda	Ostrava	539	↑
4.	Ostravské vodárny a kanalizace a.s.	Provoz ČOV	Ostrava	231	↑
5.	ČEZ, a.s.	Teplárna Vítkovice	Ostrava	202	-

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily v emisích **do ovzduší a do vody** nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	333	↑
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	146	↓
3.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	111	↑
4.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Karviná	Karviná	62	↑
5.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmarovice	Dětmarovice	35	↓

Tabulka 11 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily anebo **v odpadech** předaly nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	SPOVO, a.s.	Spalovna průmyslových odpadů	Ostrava	2119	↑
2.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	372	↑
3.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	149	↓
4.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	120	↑
5.	Komterm, a.s.	KOMTERM, a.s., závod Morava	Kopřivnice	108	-

Tabulka 12 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	SCHROEDER CZ s.r.o.	SCHROEDER CZ s.r.o.	Ostrava	1929	↓
2.	POLYTEX COMPOSITE, s.r.o.	Polytex Composite	Karviná	1698	↓
3.	Visteon-Autopal, s.r.o.	Závod 1 Nový Jičín	Šenov U Nového Jičína	1092	↑
4.	Ing. Jaromír Huf - Plasty	Laminovna	Opava	800	↓

Tabulka 13 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	2488	↓
2.	ROCKWOOL, a.s.	Rockwool, a.s., výrobní závod Bohumín	Bohumín	379	↓
3.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	169	-

Tabulka 14 – polyaromatické uhlovodíky (PAU)

Tento průmyslový provoz v roce 2008 vypustil **do ovzduší** nejvíce **polyaromatických uhlovodíků (PAU)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	907	↓
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	455	↓
3.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Svoboda	Ostrava	158	↑
4.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	81	~

Tabulka 15 – dioxiny

Tento průmyslový provoz v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **dioxinů**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v gramech TEQ
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	40,0
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	25,6
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmarovice	Dětmarovice	0,6
4.	ŽDB GROUP a.s.	ŽDB GROUP a.s.	Bohumín	0,4

Tabulka 16 – polétavý prach PM10

Tyto průmyslové provozování v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce částic **polétavého prachu PM10**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	1172995	↓
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	611370	↓
3.	Dalkia Česká republika, a.s.	Elektrárna Třebovice	Ostrava	73320	↓
4.	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Provozy Teplárny a Tepelná energetika	Třinec	72840	-
5.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Svoboda	Ostrava	60480	-
6.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmarovice	Dětmarovice	54443	↓
7.	OKD, a.s.	OKD, a.s., Důl Paskov	Staříč	52134	~
8.	ČEZ, a.s.	Teplárna Vítkovice	Ostrava	51574	-
9.	OKD, OKK, a.s.	Koksovna Jan Šverma	Ostrava	50790	-

ⁱ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list